

Filipai

Olo Iyoswo loso Poul A'amu Filipai somne'no Mti'mokumentisofoho.

Olo Hungkuno Simo'mjofoho.

Jisas ahwomomne'no nto simentiso sohonta soswo *tiwenti-nain'*nji (29) *teti-wan'*nji (31) nto uyakolo'mentisopolikeno olo iyoswo loso Poul a'amu Filipai somne'no mti'mokumentisofoho. Hwaho Yulop hohnta'ni tajo ango i'mofapeso ango Filipai sopo kaki'no ifawo'mentisofoho. Oso tajo ango hiso Poul ulika'mentisofoho. Poul olo iyoswo mti'mokiyo hwapingoso olenoho. Poul kako impo'angomo humentaningi a'amu Filipainjoso kakimo ufo'mayo'ne hamniyoho uyahotimentohoho so'no Poul kako isamayoka ulimonto mti'mokumentisofoho. Oso hamniyoho hiso hwe anga'nohinohumo uyahotimentohofoho. Kakoe yofeso olenoho. Oso Epeefiloutaitasiyoho. Oso hwe Epeefiloutaitas huhwo sohwo Pouli'nji Loum nohumanji oso hwe huhwo sohwo kako mnokino tipemahoningki Poul oso hwe huhwo sohomo kakoe ango Filipaine'no asomo uhwajimonto oso iyoswo so'nji mti'mokuyahotimentisofoho. Olo iyoswo lomjo hungkuno simo'mjoso olenoho. Simonyofoho. (Hungkuno hiso Filipai sohe engo 4 honingkano we'e 4. Osopo weho.) Olo iyoswo hiloso Poul kako Loum impojoho yonto mti'mokumentisofoho. Oso'no nakwo iyoswo homo lomo atofa lihwasi tifi uningkohwano.

1 ¹ Sekwo Anituye a'amu soku ango Filipai humawo'ningkohoho somne'no ngko Pouli'nnonji Timouti'nji nekwo Hwe Engo Jisas Kilaisiye syoho ulohofiyo sohwoya'i olo iyoswo loso semti'mokiyalokuhwayo. Sekwo Hwe Engo Jisas Kilais oso hune'no simeho uyiwo'ningkohoho so'nnonji a'amu sekumo semokosyohumayo'ne uhwasopo'mentohoho sohwanji a'amu Anituye syoho somne'no sefo'mawo'ningkohoho sohwatne'no semti'mokiyalokuhwayo.

² Mpohumo olo'no jomo uliwo'ningkuhwoyo. Naningkuhwo Anitu

sohwo'nji nakwoe Hwe Engo Jisas Kilaisi'nji siko'monta'i siko sekumo wopingo selohofohosisi sekwoe simeho pompenjiyo wosejopanjiyoho. Oso'no jomo uliwo'ningkuhwoyo.

Poul kako Anitumo isamoyoka ulimentisofoho.

³Ngko sekumne'no huno syasyefisyontne sikuno somo ngko nje Anitumo isamoyoka uliwo'ningkohono. ⁴⁻⁵Hwapingoso sekwo Anituye hungkuno sikuno simo'mjo upo'noma'mentohofu somta'ni sekwo Jisas Kilaisiye hungkuno wopingo a'amumo ujo'ne syoho somne'no nifo'ma'mopiwo'ningkohofu kuyoho. Oso'no ngko Anitumo sekumne'no jomo uliwo'ningkohe sohonta ngko simonyo iwo'ningkohofoho. ⁶Ngko huno ole nto niyohi, Anitu kako sekwoe simeho mo'mo syoho wopingo ema'mentiso sohwo oso syohoso ne'no mjimopihwosi sekwoe honingkano wopingo imokuhwosi nakwoe Hwe Engo Jisas Kilais kako asomo poso sohonta Anitu oso syoho wopingoso moi'wo wesojwamo'montonoho. Sekwo honingkano wonyo ane'njo humantifitne kuyoho. ⁷Ngko simeho sejopalokweno. Ngko sekumo hitoho sejopalokweso ito'nohinofoho. Hwapingoso ngko impo'angomo mohumayo sohonta ngko Jisas Kilaisiye hungkuno wopingoso a'amu somo ulonji hungkuno hiso'no a'amu ngkimo ntohoningkahoningkofi ngko aku hungkuno ulahoningko hungkuno hiso yokumpohn'nyo imo'nimentisofoho. Oseso hungkuno nehopeho ntimentisofoho. Oso hohosohontajo so'nji olhonta ngko impo'angomo humale lohontajo'nji sekwo ngkimo nifo'ma'mopiwo'ningkohofoho. Sekwo Anitumne'no yokumpohn'nyo lohofontifi ngkine'no syonifisyontifi Mpohumo ngkine'no jomo uliwo'ningkohofoho. Oso'no sekwo ngko'nji majopohi'nontani nakwo Jisas Kilaisiye hungkuno wopingoso a'amumo lutihwawo'ningkuhwoni'nwoho. Ose humentaningkuhwoni Anitu kako kakoe wopingoso nalohofiwo'ningkiso hweho. Oso'no ngko sekumne'no simeho wopingo nimo'ningkohoho. ⁸Anitu kako nje simehomo timo uhwoniwo'ningkisofoho. Oso'no kako olo hungkuno selalokwe loso nehopeho huno uyohoho. Oso ngko sekumne'no nimo'nantokunjoso nehopi sejopalokweso nakwoe Hwe Engo Jisas Kilais mta'angofoho. Oso'no Jisas kako sekumne'no sejopalokuso hopa ngko sejopalokweno. Oseso ngko ole nimo'nimojoso wasehonimonne'no yohono.

⁹Mpohumo sekumne'no jomo ulalokwe loso olenoho. Sekwo Anitu'nji a'amu nom'ne'ntnne'no hitoho selofalokunjoso engo imo'ningkuhwasi ne'no mjimopihwosi mikunimposo engo umonono. Oso'nji sekwo Anitumne'no huno engo tipemafikuji yo'mayo yahino so'no huno ito'no fisafihupmno. ¹⁰Ose syafisyikuji yahino wonyoangkafo'nohino somo huno syafisyikuji osomnohini uyimno. Oso'no Mpohumo sekumne'no ulalokweno. Ose ifijo'manji sekwo honingkano wonyo ane'njo imo'ningkuji Jisas Kilais kako a'amufe hungkuno ikwolofone

sikuno somo kako ole selonefoho. Sekwo wopingo'nohini kuyoho. Wonyo honingkano ane'njo kuyoho. Ose selonefoho. ¹¹Ou, sekwo olopo nohumafikuji Jisas Kilais kako'nohino kakoe yokumpohn'nyo sejapihwosi sekwo honingkano wopingo'nohini uyantifeho. Oso hohosohonta sekwoe humayo wopingo'nohino somo a'amu nosehoningkuji Anituye yofe engo noho'nomafikuji Anitumo isamoyoka ulantifeho.

Poul kako impo'angomo humayo so'no a'amu pi'ningo engoso Jisasiye hungkuno upa'nimentohofofoho.

¹²Nje a'amu soku, ngko impo'angomo humale so'no sekwo huno ole seyihwoloho. Jisasiye hungkuno wopingoso impo'angomo into'naweho. Ose syafisyikutoho. O'o, yo'mayo ngkimo tango ni'mahonjoso a'amu pi'ningo engoso hofiko Jisasiye hungkunomo upo'nalokwofo. ¹³Ngko impo'angomo humale kalohi nakwoe hwaho mokosyohumayo Sisa oso hwoe a'amu nehontohumayo hopi'nonohino sohwanji nom'ne a'amu olopo humalofo sohwantne'no Jisasiye hungkunomo upo'nalokwofo. Hofiko huno ole uyohoho. Ngko Jisas Kilaisiye syoho ulohofiyiwo'ningkohe so'no impo'angomo humaleno. ¹⁴I ngko impo'angomo humale so'no a'amu Anitumo simeho hi'tntnono we'e uyiwo'ningkohofoso hofiko impo'ango somne'no iyoho ko uningkahoningki hofiko ngkimo nohonimentohofoso'no hofiko iyoho munyofoho. Oso'no hofiko Anitumo simeho hi'tntnono engo uyontifi kakine'no yokumpohn'nyo humalofo. Oso'no hofiko a'amu somne'no iyoho miyo'njo yontifi Anituye hungkuno yokumpohn'nyo ulalokwofo.

¹⁵⁻¹⁶A'amu fehohnjo huno wopingo'njoso hofiko Anituye yofe ho'nomayo'ne Jisasiye hungkuno yokumpohn'nyo ulalokwofo. Oso a'amuso hofiko olo so'no huno uyohoho. Ngko Pouli'ni olo impo'angomo humaleso Jisas Kilaisiye hungkuno ito'nohino liwo'ningkohe so'no Anituye hungkuno yokumpohn'nyo sosofitofosyohumayo'ne impo'angomo humaleno. Oso'no hofiko ngkine'no hitoho ulofahoningki hofiko Anituye hungkuno yokumpohn'nyo ulalokwofo.

I a'amu nom'ne fehohnjoso hofiko nje syohomne'no simeho wonyo umo'ningkahoningki nje yofe monje yanisyontifi hofiko hofikoe yofe ho'noma'nyo'ne Kilaisiye hungkuno nom'ne a'amumo nto'no mulalokuyohoho. ¹⁷Oso'no hofikoe hunoso nto'nohini'maho. O'o, hofiko ngkimo woniyokolofantifi hofiko ngkimo tango wontopantifi yontifi hofiko Anituye hungkuno nto'no mulalokuyohoho. ¹⁸Huno ose ko syofisyahoningkofi ngko simonyo yalokweno. Hwapingoso a'amu hofikoe yofe ho'noma'nyo oso hwanji a'amu Anituye yofe ho'nomawo'ningkohoho sohwanji hofiko Jisasiye hungkuno ho'nimiwahonjo so'no ngko simonyo yalokweno. Oso hiso olohonta'nohini'maho. O'o, ne'no wamjimo'ni'montefoho.

Ngko olo hwaho lopo songo humaleso Jisasi'nji humalohwoyo.

¹⁹Olo hiso'no ngko huno niyohoho. Sikuno huhwo huhwi sekwo Anitu ngkimo nifo'mayo'ne jomo ulahoningkofi Jisas Kilaisiye Towahuno nisosofitofahonjo so'no yo'mayo tango ni'manteso ngkimo wopingo ntahofantofoho. Oso'no ngko huno niyohoho. ²⁰I ngko olo so'no nimo'ningkohoho. Ngko yo'mayo i'meso ngko wonimango mannehoho. O'o, ngko Jisas Kilaisiye hungkuno so'no yokumpohn'nyo loho'mne hopaso yokumpohn'nyo ne'no waloho'monnoho. Yo'mayo syoho Anitu ntapiwo'ningkisoso ito'nohini uyimonne'no yohono. Olohonta'nji yo'mayo i'me'no Jisas Kilaisiye yofe engo imo'none'enji yalokweno. Ihwoni, ngko poyo pe'ni'mo, u songo humahm'me'no ngko ole'no nimo'ningkohoho. Ngko Jisasiye yofe woho'noma'monnoho. ²¹Nje hunoso olenoho. Ngko songo humaleso ngko Jisasi'nji songo humaleno. Oso wopingofoho. I oso'no ngko poyo pe'ni'mo Jisasi'nji Anitu'njopo humayoso oso yakolo'nnyofoho. ²²Oso'no ngko huno hufa'u'njo hwo'nyoho. Simo'mjoso olenoho. Ngko olo hwaho lopo humahm'mo Anituye syoho imeso ne engo mjimo'nimiwesoso oso wopingofoho. Oso'no ngko pipi imnehono. ²³Olo hilo so'no ngko simeho hufa'u'njo hwo'nyoho. Ngko nope'ni'me'no Jisasiye ahwomomjo anga sopo humayoso olo hwaho lophonjo humayo somo yakolo'nnyofoho. ²⁴I oso'no ngko poyo pe'ni'me'no ngko sekumo pipi sefo'ma'mnehono. Oso'no ngko sekwo'nji humahm'mo sefo'mayo oso wopingofoho. ²⁵I ngko oso hiso'no simeho hi'ntnnono uyonji huno ole niyohi, Ngko sekwo'nji humahm'mo Anituye syoho ne'no mjimihwasi sekwoe simeho hi'ntnnohino uyoso engo imo'ningkuhwoso'no simeho wopingo mikunimposo wasemo'nimontonoho. ²⁶Oseso ngko sekumo apa'no se'mahoni'mo sekwo ngkine'no simonyo ikuji sekwo nakwoe Hwe Engo Jisas Kilaisiye yofe woho'nomantifeho.

**A'amu Filipai so'nji Pouli'nji nomajoku'ningkuji
Jisasimne'no tohino womantifeho.**

²⁷U, ngko sekumo mose'maso'njo ime sohonta sikuno huhwo huhwi sekwo Jisas Kilaisiye hungkuno tifi iningkakuji wopingo'nohini fosyohumamno. Ose ifijo'manji ngko sekumne'no hungkuno upa'ni'maleso olenoho. Sekwo simeho anga'nohino so'nji nomajoku'ningkuji sekwo Anituye hungkuno a'amu somo lutihwafikujo'no hofiko Jisas Kilaisimo simeho hi'ntnnono uyantifeho. A'amu fehohnjo Anituye hungkuno nakwolaho selikujo'no sekwo yokumpohn'nyo ne'no lohofikuji kakoe hungkuno ne'no wolutihwantifeho. Oso'no upa'ni'mo. ²⁸Sekwo oso pa'nyo nomajoku'ningkuji sekwoe mango sohwanne'no iyoho masenonehoho. O'o, sekwo Anitumne'no yokumpohn'nyo filohopmno. Ose ikujo'no mango sohwa hofiko nosehoningkuji huno ole uyono. Nakwo

tikanomne'nwoho. Hwapingoso Anitu kako hofikimo yokumpohn'nyo sosofitofosyohumentaningki uhwonalokuhwono. Oso hunoso Anitu kako sekwoe mango sohwo mo uyimontonoho. I sekwo huno ole waseyono. Anitu kako sekumo sefo'mawo'ningkiso sohwonji sekwo kako'nji songo ne'no humantokutne kuyoho. ²⁹Sekwo a'amu Anitu'nji makotiku'nyo sokumo Anitu yahino hufa'u sekwoe simeho wopingo semokiyo'ne sejapmmentisofoho. Nom'ne anga'no sejapeso olenoho. Sekwo Kilaisiye yokumpohn'nyo sefo'mayo'ne somo simeho hi'ntnnono uyalokwofo. Nom'ne sejopalokunjoso olenoho. Sekwo Jisas Kilaisimne'no tohino womantifeho. ³⁰Hohonta ngko sekwo'nji humamentohe sohonta sekwo ngkimo nto nohonimentohofofoho. Ngko Anituye hungkuno a'amumo ujoso'no ikujoho pa'ningo syoho yokumpohn'nyo imotefoho. I olohonta sekwo upo'nalokwofo. Ngko oso pa'nyo ne'no yonji olohonta tango ne'no malokweno. Sekwo olo so'no huno waseyono. Sekwo ngko'nji majopohi'nimentihwone so'no Anitumne'no yokumpohn'nyo lohofontani yo'mayo tangoso hinjoho'nimo ne'malofoho.

**Nakwoe yofe monje esyihwasi nom'ne a'amu
somne'no hitoho wonalofono.**

2 ¹Sekwo Kilaisi'nji makotiku'nyo so'ne yokumpohn'nyo lalohokwofo. Jisas Kilaisi sekumne'no hitoho ulo'mentiso so'no sekwoe simeho wopingo lasemo'ningkohoho. Anituye Towahuno Wopingo sekwoe simehomo humentaningki kako'nji simeho afa inontifi kakoe hungkunomo tifi liningkwalokwofo. Sekwo nom'ne a'amu somne'no hitoho selofahoningki sekwo hofikine'no hitoho laselokwoho. ²Sekwo eno ntifijo'manji sekwo huno anga'no iningkuji simeho afa iningkuji sekwo nje simeho wopingo wonimokantifeho. Oso'no sekwoe simehoso anga'nohino'nji fesyohumantokuno. ³Sekwo huno sekumne'nohini syafihu'ningkutoho. Yo'mayo yahino wonyo so'njo sekwoe yofe ho'noma'nyo'neso foho'naopmno. Sekwo yokumpohn'nyo imo'ningkutoho. O'o, sekwo nom'ne a'amu somne'no hwahopo pawomno. Sekwo nom'ne a'amufe honingkano wopingo somne'no huno ole syafisyikutoho. Nakwoe yahinoso hofikimo yakolo'nnyofoho. Ose syafisyikutoho. ⁴Sekwo anga'no anga'nohino soku sekwoe yo'mayo yo'mayo osomnohini syafisyikutoho. O'o, nom'ne a'amu somne'no syafisyikuji ufo'mapmno.

**Kilaisi kakoe yofe monje ehiningkahoningki Anitu
kakoe yofe hiso ho'nima'mentisofoho.**

⁵Oso yahino wonyoangkafo Jisas Kilaisi imentiso pa'nyoso sekwoe huno afa'nohini iningkuji tifi finingkamno. ⁶Jisas Kilaisiye yahinoso olenoho. Jisas kako nakwoe hwaho lopo mape sohonta kako Anitu nehwo humamentisofoho.

I oso'no Jisas kako oso yofe engo hwofilo'nnyo somne'no mosyafisiyo'njo yonto yofe osomo yokumpohn'nyo mokemokosyohumamentisofoho.

7 O'o, nihu'no awonoho. Jisas kako Anituye humayo so'nji yofe engoso yokumpohn'nyo engo so'nji nuliko'manto a'mu hwahoponjosi aswo ma'mentiso sohwo Jisas kako yofe engo ane pa'nyo'njohwo imo'nimentisofoho.

Kako syoho ulohofiyo pa'nyo imo'nimentisofoho.

A'amu hwahoponjoso uhwonimentohofoso a'amu hwahoponta'angohwo pa'nyo uhwonimentohofofoho.

8 Jisas huhwo sohwo kako kakoe yofe engo monje yasyonto kaningkwohwoe hungkunomo haloho po'miwento kakoe pe'nyo so'no eno ulonto pe'nimentisofoho.

Kakoe pe'nyoso a'amu honingkano wonyo'njoso pa'nyoso iyo hwojiyafiku'nnyo somo pe'nimentisofoho.

9 Anitu uhwonimentisoso Jisas kakoe yofe monje nto ehiningkahoningki uhwononto oso'no Anitu Jisas kakoe yofe yokintahopo ho'noma'mentisofoho.

Oseso Anitu kako yofe nom'ne a'amu somo hwofilo'nnyo uyimentisofoho.

10 Jisasimo Anitu kako oso yofeso uyimentisoso a'amu ahwomomjo so'nji hwahoponjo so'nji a'amu poyo nto pe'nimentohofoso so'nji Jisasimne'no hwomtame ehumafikuji kakoe yofe ho'nomapitne'ento Anitu yofe engoso uyimentisofoho.

11 A'amu hopi'nonohinofe mampahoso ole ho'nonefoho.

Jisas Kilais sohwo kako nakwoe Hwe Engo hweho. Ose ulikuji naningkwohwo Anitu huhwo'njiye yofe yokintahopo ne'no waweno.

Nakwo a'amufe pomponaho lopo wohumano.

12 Oseso nje a'amu soku hohonta ngko sekwo'nji humamentohe sohonta sekwo nje mampahomo nupa'nontifi tifi nningkapmentohofofoho.

I olohonta ngko sekwo'nji mohumayo'njo kengopo humentani'mo sekwo nje mampahomo tifi ne'no nningkapmno. Anitu sekumo asomo setimayo so'no huno syafisyikuji kakine'no syoho yokumpohn'nyo fiyimno. Sekwo huno ole fisyafihupmno. Nakwo Anituye simeho tango ifisyumofanoho likuji sekwo iyoho seningkuhwoso'no Anitumo aho yokumpohn'nyo fikemokosyohumamno. 13 Nakwo huno nayohoho. Anitu nakwoe simeho mo'mo syoho yalokunjo so'no Anituye simeho wopingo umo'nyo'ne yo'mayo syoho ifitne'ento limentiso so'no Anitu kako kakoe yokumpohn'nyo nejapihwoso'no kakoe syohoso uyantanoho. Anituye hungkunomo tifi iningkayo'ne hunoso Anitu kako nejapiwo'ningkisofoho.

¹⁴Yo'mayo syoho kiko fiyo kiliwo'ningkohoho so'no kiko wonyo hungkuno ulohotoho. Yoka ulohotoho. O'o, oso yahino hiso foho'namofo. Sekwo yo'mayo hopi'nnonohino iwo'ningkohofoso simeho wopingo'nji fikuno. ¹⁵E'wa, sekwo oso hiso ifijo'manji sekwo Anituye mehomi soku olo hwaho lophonjo a'amu honingkano wonyo pi'ningo'njo lopo nohumentaningkuji sekwo honingkano wonyo ane wopingo'nohini uyantifeho. Oseso a'amu nom'ne nosehoningkuji sekwoe yahinoso wonyofoho maselifitnehoho. Sekwo a'amu Anitu'nji humalofo soku a'amu olo hwaho lopo sikwo'mjo ho'mo humalofo somo sekwo hntokwaliyo pomponaho hopa liswahoningkuji ¹⁶oso sekwo Anituye hungkuno songo ne'no humayo'neso hungkuno wolutihwantifeho. Ose'manji Jisas Kilaisiye Sikuno Engo somo ngko sekumne'no simonyo uyimonnoho. Hwapingoso yo'mayo syoho sekumne'no siki imentohe'maho. O'o, syoho homo somo ne into'nowntaningkuhwososo uhwonimonnoho. Oso'no ngko sekwoe yofe woho'noma'monnoho.

¹⁷A'amu Anitune'no yahu sojopo fonjokisasyiwo'ningkohoho hopaso sekwo Anitumne'no simeho hi'ntnnono uyontifi sekwoe simeho, huno, afa inontifi yo'mayoso Anitumo uyimentohofoho. Oso hopaso sekwo ngkine'no simonyo ifijo so'no nje honiyoso hofiko wofonjonisihumantifitikenno. Ngko huno maniyohoyohoho. I oso hiso imo'ningkuhwoso'no'manji nje simeho wopingo wanimo'nimontonoho. Oso'no olo simeho wopingo hiso ngko sekumo womotasefohi'nimonne'no yohono. ¹⁸Oso pa'nyoso sekwo ngkine'no simeho wopingo wasemo'nono. Nakwo nufohi'ningkuhwasi simeho wopingo wonamo'nimontonoho.

Poul kako Timouti sohwoe hungkuno mti'mokumentisofoho.

¹⁹Ngko sekwoe angopono Timoutimo lihwatimne'enji Hwe Engo Jisas Kilaisimo jomo ulalokweno. Kako oso hiso'no honingkano somo hwosampesoso ngko we'enepe woliawatimonne'no yohono. Timouti kako nose'mahwosi ngkimo asomo noni'mahwosi sekwoe hungkuno yo'mayo se'maso so'no wantimontonoho. Ngko nupa'ni'mo sekwoe hungkuno hiso ngkimo yokumpohn'nyo wanisosofito'montonoho. ²⁰Timouti huhwo sohwo kako sekwo'nji simeho afa inalokwofo sohwo nom'ne a'amu kako pa'nyo sohwo olopo mohumuyoho. O'o, Timouti'nji nekwoe simeho sekumne'no afa iniwo'ningkuhwoyo. ²¹A'amu nom'ne sohwa hofiko Anitumne'no simeho nto iwolo'mokumentohoho sohwa hofiko hofikoe huno syohomnohini syafisyiwo'ningkohofoho. Hofiko Jisas Kilaisiye syoho somne'no huno mosyafisiyo'njo yiwo'ningkohofoho. ²²Oso'no sekwo huno seyohoho. Timouti sohwo kako hwe wopingo hweho. Mehomi sohwa hofiko homningkwohwosamo ufo'mawo'ningkohoho hopaso Timouti sohwo Jisas Kilaisiye syohomne'no nifo'mawo'ningkiso hweho. ²³Ngkimo yo'mayo ni'mane so'no huno nihwoso'no Timoutimo

wolihwatimo. ²⁴Ngko sekwoe ango sopo se'mayo'ne Anitu honingkano nimofiyo'ne jomo ulalokweno. Ngko honingkano nonimofihwoso'no ngko sekumo we'enepi wose'ma'monnoho.

Poul kako Epeefiloutaitas sohwoe hungkuno mti'mokumentisofoho.

²⁵Ngko huno ole niyohi, ngko neningkwa'wehwo Epeefiloutaitas sekwoe ango pone'no wolihwatimo eso huno niyohoho. Kako ngko'nji Anitumne'no syoho yokumpohn'nyo iwo'ningkuhwoyo hweho. Hohonta sekwo kakimo ngkiyepono uhwatimentohofihweho. Oseso kako sekune'no ngkimo nifo'mawo'ningkiso hweho. ²⁶Sekwo Epeefiloutaitas mnokino engo tipema'mentiso so'no upa'nimentohofo so'no kako huno pi'ningo syasyefisyonto wasehonimonte'no yalofoho. ²⁷U nehopi. Kako mnokino engo tipemanto wape'nimonto imentisofoho. I oso'no Anitu kakine'no hitoho ulo'mentisoso kako mape'nimmentisofoho. Oso hitoho hiso kakine'nohini ulo'mentiso'maho. O'o, ngko huhwo'nnontne'no ulo'mentisofoho. Anitu kako ole limento, Poulimo tango nom'ne nom'ne u'manohonto Epeefiloutaitas wopingo umokumentisofoho. ²⁸U nje simeho wopingo nimo'ningkahoningki sekuyepono wolihwatimne'no yohono. Kako sekumo apa'no se'mahwoso'no uhwoningkuji sekwoe simeho wopingo wasemo'nimontonoho. Oso'no nje simehoso nohayo wanimontonoho. ²⁹Sekwo kakimo nuhwoningkuji sekwo Anitumne'no simonyo yalokwofo so'no sekwo simeho wopingo uyikuiji utimapmno. Sekwoe a'amu Epeefiloutaitas oso hwoe yahino'njo pa'nyo sohwoe uhwoningkuji osohwoe yofeso foho'nomapmno. Oso'no sekwo hofikoe hungkunomo hofiyo'no foho'nomapmno. ³⁰Sekwo ikanopo humantifi Poulimo pipi ufo'mane'entifi Epeefiloutaitas uhwatimentohofofoho. Kako ngkimo noni'manto kako Jisas Kilaisiye syohomnohini huno syafisyonto kako we'enepi wape'nimonto imentisofoho. A'amu oso pa'nyo sohwoe hofikoe yofe foho'nomapmno.

**A'amu Kilaisimo simeho hi'ntnnono uyo oso
a'amu sohwo kako a'amu ne hweho.**

3 ¹Nje a'amu soku, ngko hungkuno sekune'no mti'mokalokwe loso wesojwao'mneso olenoho. Sekwo nakwoe Hwe Engo Jisas Kilaisimne'no simonyo fiyimno. Ngko olo hungkuno apa'no selalokwe so'no piso'mo'nyo manningkiyohoho. O'o, sekumo sefo'mayo'nefoho.

²Sekwo a'amu hwasyo liwo'ningkohofo sohwanne'no i'waho nto'no fiyimno. Hofiko sekumo hofikoe honingkano hohontajo somo upesemotowantife'no yalokwofo. Oso'no sekwo hwe sohwasimo sekwoe a'apahoso sihu wosekolofantife'no yalokwofo. ³A'amu huhwo sohwa hofiko sihu kolo'niwo'ningkohofo sohwa hofiko hofikoe hwasyo hungkuno ole losetihwalokwofo. Sekwo Jisasimo simeho hi'ntnnono

uyikui hwe sohwa a'apaho sihu kolo'nifijo'manji Anituye a'amu ne umo'nantifeho. Oso hwasyo hungkuno losetihwalokwofo. Nakwo Anituye a'amu ne hn'nwi kakoe Towahuno'nji nohumentani Anitu ne sohune'no hwomtame yihumawo'ningkuhwone'nwoho. Oso yahino hiso a'apaho sihu kolo'nyo yahino somo yakolo'nnyofoho. Jisas kako nakumo naloho'mentiso so'no syafisyontani oso hiso'no isamayoka uliwo'ningkuhwone'nwoho. Yo'mayo yahino nakwoe a'apahopo yososo Anituye a'amu ne imo'nyoso mmo'nanehwono. ⁴ Yo'mayo yahino nakwoe a'apahopo yososo u yo'mayo yofe mokosyohumasoso u yo'mayo syoho yososo oso hiso Anituye a'amu ne imo'nyo'neso nifo'mantontentesi ngko nom'ne a'amu sohwamo nuyakolohm'nesohilo. I oso'no ngko nje yofe noho'noma'ni'mnesohilo. ⁵ Hwapingoso olenoho. Nje na'u ngkimo aswo nimahoningki sikuno aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'u sihune i'mofopahoningki nje a'apahomo hofiko sihu nikolo'mentohofofoho. Ngko a'amu Isilael hwo'nyoho. Ngko Mpenyaminiye temtitofu mta'ango hwo'nyoho. Ngko Hipilu hungkuno'njo hwo'nyoho. A'amu Juta sohwafe yahino hopi'nonohino somo iningkamote hwo'nyoho. Ngko a'amu Falisi imo'nonji hofikoe honingkano hungkunoso hopi'nono aho yokumpohn'nyo kemokosyohumawo'nimentohefoho. ⁶ Ngko a'amu Juta sohwafe yahino so'no nimo'ningkahoningki a'amu Jisas Kilaisimo iningkawo'ningkohoho somo fonjahumotefoho. A'amu Jutafe honingkano hungkuno somo iningkayo so'no nohoningkuji wontantife kiko honingkano wonyo nihu'no ane hwosoho. ⁷⁻⁸ Yo'mayo hohontajo ngko yahino wopingo imote so'no yofe engo nomanji, Wopingo hwo'nyoho, ko hnonji Jisas Kilaisimne'no huno ito'no nyahoningki hohontajo yahino sikinjofoho. Kilais Jisas kako nje Hwe Engo sohune'no huno tipemanji oso hune'nohini ngko huno nyohoho. Kako ne'njo hweho. Kako yo'mayo hwahoponjo somo hwofilo'nnyo hweho. Oso'no ngko yo'mayo yahino wopingo so'no syafihu'moteso yahwoyoho pa'nyofoho lonji Anituye a'amu ne imo'nyo'neso monifo'manehoho. O'o, Jisas Kilais kako ntoho'mentiso so'no aho yokumpohn'nyo kemokosyohumanji ⁹ ngko Jisas Kilaisimo ufohi'nimentohefoho. Yo'mayo honingkano hungkuno somo hofiyo'no iningkamote so'no Anitu kako kiko wopingo hwosoho. Ose manjofoho. O'o, ngko Jisas Kilaisimo simeho hi'ntnnono umentoho so'no wopingo hwosoho ose ntimentisofoho. ¹⁰ Ngko olo anga'nohino loso'no nimo'ningkohoho. Jisas Kilaisimne'no huno nto'no syafisyi'mo oso Jisas lika'mentiso sohontajo yokumpohn'nyo ma'mentisoso sikuno huhwo huhwi wonifo'ma'montonoho. Oso'nji Jisas kako tohino ma'mentiso so'nji ngko kako'nji majopohi'ningkono. Jisas kako poyo pe'nyo so'no iyoho munyo'njo yonto pe'nimentiso hopaso ngko ne'no nohumahm'mo poyo pe'nyo so'no iyoho manningkohoyohoho. Oso'no nimo'ningkohoho. ¹¹ Ngko ose i'mo Jisas apa'no ntikafo so'no wohontohumamonnoho.

**Poul kako mjake'we hnnyo somjo hohwafo somo
i'mofayo'ne syoho yokumpohn'nyo imentisofoho.**

¹²Ngko ole maselimnehono. Ngko honingkano wonyo ane'njo Jisas Kilais pa'nyo nto imo'ningkohono. O'o, ose maselimnehono. I oso'no ngko Jisas pa'nyo umo'nimonne'no syoho engo yalokweno. Jisas kako ngkimo kakoe a'amu ne imo'nyo'ne nto nima'mentiso so'no ngko Jisas pa'nyo umo'nimonne'no syoho yalokweno. ¹³Nje a'amu soku, ngko Jisas honingkano wonyo ane'njo pa'nyo nto imo'ningkohono, ose mosyofisyalokuyohono. Yo'mayo imote so'nji yo'mayo ni'ma'mentiso so'ntnno iningo mofonji huno mosyofisyalokuyohono. O'o, oso noho'nasyonji olo'nohini syofisyalokweno. Yo'mayo tifi no'mo ma'mne so'no syafisyonji oso'no syoho wokino'njo yalokweno. ¹⁴A'amu mjake'we hnnontifi hohwafo somo ho'yango mayo'ne i'mofawowo'ningkohoho sopo ngko i'mofayo'ne syoho yokumpohn'nyo yalokweno. Oso hopo sopo i'mofaho'me'no Anitu kako oloso wontapmmontonoho. Jisas Kilais kako ngkimo yo'mayo ntoho'mentiso so'no ngko kako'nji songo ne'no nohumanti'mne hwo'nyoho. Oso nje ho'yangofoho.

¹⁵A'amu Jisas Kilais kakoe hungkunoso toyo yamo'nyo soku sekwo olo nje huno sejapoheso mafikui oso pa'nyo hmmo'nimno. A'amu fehohnjo soku, sekwoe hunoso nom'ne kengo'manji Anitu kako oso hiso'no nosetihwahwosi sekwoe huno somo wehohosasehumontonoho. ¹⁶Oseso Anitu kako yo'mayo nto setihwamentiso somo aho yokumpohn'nyo kemokosyohumafikui tifi finingkamno.

¹⁷Nje a'amu soku, sekwo nje yahino iwo'ningkohe somo nningkopalokwofo somo nuhwoningkuji finingkamno. ¹⁸Olo so'no ngko sikuno pi'ningo engo somo selimentohe sohwo'ni olohonta ngko apa'no selonji nje timo mta'ni timijo niswahopohoho. Hwapingoso a'amu pi'ningo engo hofiko Jisasiye honingkanomo iningkayo so'ne poji yontaningkofi uhwononji timijo niswopalofoho. Oso a'amu huhwo sohwa hofiko Jisas Kilais iyo hwojiyafiku'nnyo somo pe'nimentiso sohwoe mango hwafoho. ¹⁹Yo'mayo wonyoso hofikoe simeho sohwo umo lonte sohwo hofikoe anituyoho. Osomo iningkawowo'ningkohofoho. Hofiko yo'mayo yo'mayo yahino wonyo yontife somne'no hofiko wonimango muniwo'ningkisofoho. Oso'no hofiko hwa'mo hwa'mingo iwo'ningkohofoho. Hofiko yo'mayo hwahoponjo somne'nohini syafisyiwo'ningkohofoho. Oso a'amu hiso hofiko tikanomnefoho. ²⁰I oseso nakwo hn'nwi ahwomomjo Anituye angomne'nwoho. Nakwoe hwe engo Jisas Kilais kako ahwomo mta'ni kako asomo pihwosi asomo netimayo'ne hontohumalohwono. ²¹Jisas Kilais huhwo sohwo kako kakoe yokumpohn'nyo engo so'nji kako yo'mayo hopi'nonohinoso kakimo enjwa'mo ho'nasyihwosi womokosyohumamontonoho. Oso

yokumpohn'nyo engo hiso'nji kako nakwoe a'apaho wonyoso wae yaofihwosi kakoe a'apaho songo pa'nyo nom'ne wonyoangkafoso wonejapmmontonoho.

**Poul kako a'amu Filipai somne'no honingkano
hungkuno ulimentisofoho.**

4 ¹Oseso nje a'amu soku, sekwo nje syoho somne'no ho'yango mayo pa'nyo kuyoho. Sekwo nje simeho wopingo nimokuwo'ningkohoho kuyoho. Sekwo nakwoe Hwe Engo sohune selontnne so'no huno syafisyikuiji sekwo yokumpohn'nyo filohopmno.

²Siko Youtiya kinonji Sintike kinonji siko nje mu sofahusi siko nje hungkunomo upa'ninyo. Siko Jisasimo ufohi'nimentisiyo so'no yoka hungkuno hnniwo'ningkisiyoso noho'naofohosisi siko simeho afa hmninyo. ³Oso hungkuno we'eso a'mu sofa'umo ulonji i kiko ngko'nji syoho afa'nono nehopi iwo'ningkuhwoyo sohwasimo hungkuno wakilmne'no yohono. Kiko oso a'mu sofa'u siko yoka majo'njo sofa'umo ufo'maho. Siko oso a'mu sofa'u siko ngko'nji Jisas Kilaisiye hungkuno syoho somne'no nifo'ma'mentisiyo fa'uyoho. Oso fa'u'nji nom'ne hwe Kilemen'nji nom'ne sohwanji hofiko ngko'nji syoho afa'nono imentihwonefoho. A'amu hihn'nwiye yofeso Anituye iyoswo songo ne'no humayo somo weho.

⁴Sekwo sikuno huhwo huhwi sekwo nakwoe Hwe Engo sohune'no simonyo fiyimno. Ngko apa'no waselimne'no yohono. Kakine'no simonyo fiyimno.

⁵A'amu nom'neso sekune'no ole wosesyofisyantifeho. A'amuso hofiko sekumo wonyo selohopijo so'no sekwo aku muyo'njo so'no nosehoningkuiji wopingofoho huno uyimontonoho. Nakwoe Hwe Engo Jisas Kilais kako we'eneji wapmmontonoho. Oseso sekwoe humayo so'no nto'no fisyafihupmno. ⁶Sekwo yo'mayo so'no huno pi'ningo engo syafisyikutoho. O'o, sekwo yo'mayo so'no umofonyo ikuji sekwo Anitumo jomo ulikuiji isamoyoka ulimno. ⁷Anitu simeho pompenjiyo nejapiwo'ningkisoso a'amu hwahoponjo hn'nwiye huno nayiwo'ningkiso somo yakolo'nnyofoho. Nakwo Jisas Kilaisi'nji ufohi'nontani kako nakumo simeho pompenjiyo nejapiwo'ningkisoso nakwoe huno somo wopingo nemokosyohumaho.

⁸U nje a'amu soku, ngko hungkuno nom'ne anga'no waselimonne'no yohono. Sekwoe hunoso ole'nohini fisyafihupmno. Yo'mayo ne'njo so'no yo'mayo wopingo so'no yo'mayo ito'nohino so'no huno fisyafihupmno. Yahino wopingo somnohini fisyafihupmno. A'amu yo'mayo wopingo'nohini iwo'ningkohoho oso'no huno fisyafihupmno. Wonyo so'no nosyafisyikutoho. Sekwo yo'mayo Anitumne'no isamoyoka ujo osomnohini fisyafihupmno. ⁹Yo'mayo yahino ngko losetihwamentohe ma'mentohoho so'nji yo'mayo ngkine'no upa'nimentohoho so'nji yo'mayo

yahino imentohe somo uhwonimentohoho so'ntnno huno syafisyikui tifi nningkapmno. Ose ikuji Anitu kako simeho wopingo nejapmmntiso sohwo sekwo'nji wohumamontonoho.

**Poul kako a'amu Filipaiso hamniyoho
umentohoho'no isamoyoka ulimentisofoho.**

¹⁰Hohonta sekwo ngkine'no huno ne'no ko syanifisyontifi simeho afa ntopalokwofo so'no ntihwayo'ne honingkano motipema'mmentohofofoho. I olohonta sekwo notipemantifi ngkimo hofiyo nifo'mantokwofo so'no nje simonyo iyoso mikunimposofoho. Ngko simonyo yonji Anitumo isamoyoka ulalokweno. ¹¹Ngko yo'mayo so'no jomo maselimnehono. U ngko umofonyo, u ngko yo'mayo hi'njo hwoni'manji ngko hunoso olo'no syafisyiwo'ningkohono. U nje yo'mayoso hoponoho. Ngko simeho wopingo'nji wohumamonnoho. Ose liwo'ningkohe hwapingoso olenoho. Ngko nje huno hiyaso wo'mojo so'no tipemanji wopingo'nohini humaleno. ¹²U ngko sikuno nom'nemo ho'yanggo wosopayo'ne umofonyo miy'i'mo u ngko hoponoho. U, ngko sikuno nom'nemo motipemahm'mo ngko hoponoho. Oso'no ngko ho'yanggo wosopayo momaso'njo iyoso'no huno mosyofisyalokuyohono. ¹³Oso huno hiyaso wo'mojoso olenoho. Jisas Kilais kako kakoe yokumpohn'nyo'nji nisosofitofone so'no yo'mayo ni'mante so'no ngko simeho wopingo'nji humawo'ningkohe hwo'nyoho.

¹⁴Yo'mayo tangoso ngkimo ni'mahoningki sekwo ngkimo nifo'malokwofoso wopingofoho. ¹⁵Sekwo hwe moya'mi Filipainjo soku sekwo ngkine'no huno moi'wonoho. Hohonta ngko sekwo'nji humanji Kilais Jisasiye hungkuno losetihwoma'mentohe sohonta ngko hwaho Masetouniya uliko'mahoningko oso hohosohonta sekwo ngkimo nifo'ma'mentohofofoho. Anituye a'amu nom'ne angoponta'angoso monifo'masofoho. O'o, sekwo'nohini nifo'ma'mentohofofoho. ¹⁶Ou ngko ango Tesolounika humentaningko sekwo ngkimo sikuno anga'no anga'nohino somo nifo'ma'mentohofofoho. ¹⁷Sekwo ngkimo nifo'malokwofoso wonyoangkafofoho. Oso hiso'no ngko simonyo yalokweno. I oso'no sekwo yo'mayo nom'neso ntapmno maselimnehono. O'o, sekwo ngkimo yo'mayoso ntapiwon'ningkohofoso uhwononji huno ole niyohi, sekwo Anitumne'no huno engo syafisyontifi kakoe syoho somne'no huno ne'no syafisyontifi sekwo ngkimo yo'mayoso nifo'mawo'ningkohoho. Oseso Anitu kako yo'mayo wonyoangkafoso sekumo aku wosejapmmntonoho. Oso hiso'no simonyo mikunimposo yalokweno. Oso simonyo iyoso yo'mayo ntapiwon'ningkohoho somo yakolonoho. ¹⁸Olohonta sekwo ngkimo yo'mayo ntapmmalofoso hoponoho. Ngko umofonyo miyimnehono. Yo'mayo Epeefiloutaitas sekumta'ni manto nimotapmmasoso ngko nto ma'malefoho. A'amu Anitumne'no yahu fonjkisasyiwo'ningkahoningkofi Anitu simeho

wopingo umo'niwo'ningkiso hopaso sekwo ngkimo yo'mayo ntopahoningkofi Anitu kako simeho wopingo umo'ningkohoho. ¹⁹Jisas Kilais yo'mayo hwapingo sohwo'nji ufohi'nimentohoho so'no nje Anitu kako sekwo yo'mayo so'no umofonyo ifijo so'no wosejapmmontonoho. ²⁰Nakwoe Anitu sohwo kako naningkwowheho. Oseso nakwo kakoe yofe so'nji kakoe yokumpohn'nyo so'nji sikuno engolopohamo woho'nomehwano. Hungkuno nehopeho.

Hungkuno ae'uyofoho.

²¹Sekwo Anituye a'amu Jisas Kilaisimo ufohi'nimentohoho sokumo ngko nje a'amufu selalokweno. A'amu ngko'nji humalofo sohwa hofiko sekune'no, nakwoe a'amufu selalokwofo. ²²Anituye a'amu olopo humalofo hopi'nonohinoso hofiko nakwoe a'amufu selalokwofo. Oso hwe engo hwaho mokosyohumawo'ningkiso Sisa sohwoe angomo humalofo a'amu fehohnjoso hofiko sekune'no nakwoe a'amufu eso nihu'no yokumpohn'nyo selalokwofo.

²³Nakwoe Hwe Engo Jisas Kilais sohwo kako sekumo wopingo waselohofono. Nje hungkunoso osohopeho.